

Program

P. Mihelčič: **Svetloba dneva**
(1937)

Žarek
Melodija
Dan

W. A. Mozart: **Sinfonia concertante v Es-duru,**
(1756–1791) K. 364 (320d)

Allegro maestoso
Andante
Presto

L. van Beethoven: **Simfonija št. 7 v A-duru, op. 92**
(1770–1827)

Poco sostenuto – Vivace
Allegretto
Presto
Allegro con brio

Napovedujemo

Torek, 24. oktober 2017, ob 20.30
Vinogradniška kmetija "Grad Rubije",
Sovodnje ob Soči pri Gorici (Italija)

**EIVIND AARSET – MICHELE RABBIA – GIANLUCA
PETRELLA TRIO** (Norveška/ Italija)

Sreda, 25. oktober 2017, ob 20.15
Mala dvorana Kulturnega doma Nova Gorica

KOMBO B in KOMBO C
umetniški vodja: Zlatko Kaučič
Predstavitve projekta in zgoščenke ROCK MI MONK

Četrtek, 26. oktober 2017, ob 20.15
Mala dvorana Kulturnega doma Nova Gorica
IGOR MATKOVIČ QUINTET STATE OF KU

Petek, 27. oktober 2017, ob 20.15
Mala dvorana Kulturnega doma Nova Gorica
KLARISA JOVANOVIČ & Della Segodba

Sobota, 28. oktober 2017

ob 11.00
Mala dvorana Kulturnega doma Nova Gorica
CRISTIANO CALCAGNILE Ensemble: **MULTIKULTI
Cherry On** (Italija, Senegal)

- - -

ob 16.00
Vila Vipolže, Goriška brda
**JAKOB BRO TRIO feat. JOEY BARON & THOMAS
MORGAN** (Danska/ZDA)

Kulturni dom Nova Gorica

Bevkov trg 4
5000 Nova Gorica
05 335 40 16

blagajna@kulturnidom-ng.si
www.kulturnidom-ng.si

glasbeni
ABONMA

37. koncertna sezona
koncert I

Sobota, 14. oktober 2017, ob 20.15
Velika dvorana Kulturnega doma Nova Gorica

ORKESTER SLOVENSKE FILHARMONIJE

Miran Kolbl, *violina*
Aleksandar Milošev, *viola*
Borut Smrekar, *dirigent*

Koncert v spomin na maestra Antona Nanuta
v sodelovanju s festivalom Kogojevi dnevi.

Pavel Mihelčič je diplomiral na Akademiji za glasbo Ljubljana leta 1963 (prof. Matija Bravničar). Uveljavil se je kot glasbeni pedagog, publicist in kritik, vrsto let je bil glasbeni urednik Radia Slovenija. Od samega začetka delovanja ansambla MD7 se posveča njegovemu umetniškemu vodenju. Znan je kot spodbujevalec festivalov (UNICUM) in koncertov sodobne glasbe. Dvakrat so bili pod njegovo koordinacijo izpeljani Svetovni glasbeni dnevi (ISCM; 2003 in 2015). Pet desetletij je bil zaposlen na Akademiji za glasbo (predavatelj, dekan) in prejel ob upokojitvi naziv zaslužnega profesorja Univerze v Ljubljani. Prejel je nagrado Prešernovega sklada (1979), Župančičevo nagrado (1984), red za zasluge RS (2008), zlato plaketo Univerze v Ljubljani in Kozinovo nagrado DSS (2007). Njegova osrednja ljubezen pa je skladateljstvo. Pri skladbi **Svetloba dneva** iz leta 2000 je navdih za stvaritev in naslov, kot je značilno za večino njegovih simfoničnih del, črpal iz idejnega utrinka, ki ga ne prikriva. V tem primeru je to »misel na zvok, ki se potopi v naravo«. Programskost predstavlja pomemben del miselnega okolja njegovega skladateljskega stavka. Tudi pri tem delu velja, da je zvočni tok oblikoval s poudarjeno melodiko.

Ko je **Wolfgang Amadeus Mozart** med letoma 1777 in 1778 potoval v orkestrska središča Evrope, kot sta Mannheim in Pariz, je postal sinfonia concertante oziroma koncert za več solistov zelo moden. Tudi sam se je odločil, da bo prispeval k razvoju žanra. V Parizu je napisal Koncert za dve flavti in harfo in Sinfonio concertante za štiri pihala. Ko se je leta 1779 vrnil v rodni Salzburg, je poleg Sinfonie concertante za šest pihal in Koncerta za dva klavirja ustvaril še izjemno **Sinfonio concertante za violino in violino**. Solistični parti tega dela so bili za takratne standarde izredno zahtevni. Part viole je v izvorniku napisan v D-duru, kar je zahtevalo uglasitev viole za pol tona višje; to je omogočalo svetlejši ton, ki se je približal zvoku violine. Čeprav danes scordatura ni več potrebna, ker je razvoj glasbila to presegel, pa je popolna uravnovešenost obeh solističnih glasbil še vedno ključnega pomena. Obe glasbili imata absolutno enakovreden položaj tako pri izmenjevanju idej kot v tesni imitaciji, dolgih ekspresivnih melodičnih linijah, virtuosnih pasažah in pri delitvi cadenze v prvih dveh stavkih. Orkestrski part ima ločene viole, kar ustvari bogato 5-delno godalno teksturo, ki pride še posebej do izraza v globoko občutenem počasnem c-mol stavku. Sekcija pihal po normativih Salzburga vključuje dve oboi in rogova, ki pridejo na svoje v neizčrpnem sosledju melodijskega finala.

Ludwig van Beethoven je **Simfonijo št. 7 v A-duru, op. 92**, končal leta 1812, ko se je zasebno soočal z intenzivnimi dogajanjem. Njegov sluh je že skorajda opešal, v tem letu je

spoznal oboževanega Goetheja in videl, da je ostareli umetnik izgubil vso svojo ideološko gorečnost, svoji skriti ljubezni je v pismu razkril čustva, ki so ostala neizpolnjena, nehote je razkril ljubezensko afero svojega brata Johanna z oskrbnico. Navkljub tem neprijetnostim je neumorno ustvarjal. Napisal je zadnjo od desetih violinskih sonat in dve simfoniji (7. in 8.), ki ju je začel že leta 1809. 7. simfonija je podrla konvencije simfonizma, ki sta jih pred tem postavila Mozart in Haydn. Beethoven je posegel tako v harmonsko strukturo kot tudi simfonično obliko. Že v prvem stavku s serijo neobičajnih modulacij podre zakoreninjene harmonske normative. Konkretno poseže tudi v ustaljeno prakso tempa. Po vzoru Eroice vključuje počasen drugi stavek pogrebnega značaja. V finalu sonatno obliko zamenja za obliko A-B-A, kodo podaljša, razvoj in reprizo postavi v oddaljeno tonaliteto – skratka, Beethoven je s svojo 7. simfonijo pritisnil na slogovni accelerando in anticipiral romantiko.

Orkester Slovenske filharmonije zagotovo sodi med redke evropske simfonične orkestre, ki se ponašajo s tako bogato in dolgo tradicijo (Academia philharmonicorum (1701), Filharmonična družba (1794) in prva Slovenska filharmonija (1908–1913)). Med številnimi uglednimi umetniki, ki so bili častni člani Slovenske filharmonije, so med drugim Haydn, Beethoven, Paganini, Brahms, Kleiber. Po ponovni ustanovitvi leta 1947 so orkester vodili priznani domači in tuji dirigenti (Bogo Leskovic, Samo Hubad, Lovro von Matačić, Oskar Danon, Milan Horvat, Marko Letonja, George Pehlivanian, Emmanuel Villaume, Keri-Lynn Wilson), zadnji dve sezoni pa Uroš Lajovic. Sloves je orkester potrdil na gostovanjih in mednarodnih festivalih z vrhunskimi glasbeniki: dirigenti in najboljšimi domačimi in tujimi solisti. Odmevni sta bili evropska turneja (11 koncertov v uglednih koncertnih dvoranah Stuttgarta, Münchna, Amsterdama, Pariza, Berlina, Frankfurta, Nürnbergga, Prage, Essna in Dunaja) s koncertno izvedbo opere Jolanta Petra Iljiča Čajkovskega s slavno sopranistko Ano Netrebko v naslovni vlogi ter snemanje opere za založbo Deutsche Grammophon. Veličastni so bili tudi koncert z Brynom Terflom v Kraljevi operni hiši v Muscatu (Oman) ter osem koncertov z Mišo Majskim v Sloveniji, Nemčiji in na Nizozemskem. Orkester izvede po 32 abonmajskih koncertov letno v Gallusovi dvorani Cankarjevega doma, priložnostne koncerte in glasbene matineeje za mlade.

Koncertni mojster orkestra Slovenske filharmonije, **Miran Kolbl**, je tudi prvi violinist Godalnega kvarteta Tartini. Violino je študiral pri prof. Igorju Ozimu v Kölnu in se izpopolnjeval v komorni igri pri članih Godalnega kvarteta Amadeus. Študij je nadaljeval v Bernu. Z Orkestrom in Komornim godalnim orkestrom Slovenske filharmonije, kjer je bil deset let koncertni mojster, redno koncertira kot solist. Nastopa pa z orkestri

RTV Beograd in RTV Slovenija, Bernskimi simfoniki ter ansambлом Slovenicum in Mariborsko filharmonijo. Na povabilo dirigenta Hartmuta Haenchna je dvakrat gostoval z Nizozemskim filharmoničnim orkestrom v Amsterdamu. Je prvonagrajenec mnogih tekmovanj in dvakratni nagrajenec Prešernovega sklada; leta 1999 kot član Komornega godalnega orkestra Slovenske filharmonije in leta 2000 za solistično delovanje.

Solo violist Slovenske filharmonije, profesor na Glasbeni akademiji Zagreb, član Zagrebških solistov, solist in komorni glasbenik **Aleksandar Milošev** prihaja iz Zagreba. Na tamkajšnji akademiji je leta 1987 končal študij viole pri prof. Zlatku Stahuljaku, zmagal pa je na več republiških in državnih tekmovanjih nekdanje Jugoslavije. Na povabilo Uroša Lajovica je prevzel mesto solo violista v Slovenski filharmoniji, kjer še vedno deluje. Med študijem v Zagrebu je igral v godalnem kvartetu (rektorjeva nagrada leta 1987) in kasneje postal član Godalnega kvarteta Tartini. Kot solist z orkestri se je predstavil na Hrvaškem, v Sloveniji, Franciji, Avstriji, Nemčiji in Srbiji. Leta 2001 je kot član kvarteta Tartini prejel najvišje slovensko priznanje – nagrado Prešernovega sklada.

Borut Smrekar je diplomiral na Pravni fakulteti, na ljubljanski Akademiji za glasbo iz klavirja (prof. Dubrovka Tomšič Srebotnjak) in nato dirigiranja (prof. Anton Nanut). Na Akademiji za glasbo je tudi doktoriral. Ob študiju se je izpopolnjeval na Univerzi za glasbo in uprizoritveno umetnost na Dunaju, pri siru Colinu Davisu in v Združenih državah Amerike. Po dveletnem sodnem pripravništvu je bil v sezoni 1990–1991 dirigent zbora SNG Opere v Ljubljani ter med letoma 1991 in 1998 asistent za dirigiranje na Akademiji za glasbo. V sezoni 1996–1997 je vodil Slovensko komorno gledališče, od leta 1998 do 2005 pa je bil ravnatelj SNG Opera in balet Ljubljana. Sedaj deluje v Slovenskem ljudskem gledališču Celje. Kot dirigent je sodeloval s Slovensko filharmonijo, Vojvodinsko filharmonijo, Camerato Labacensis, obema slovenskima opernima gledališčema, zborom in ansambli Hrvaške radiotelevizije, Zborom Slovenske filharmonije in drugimi ansambli. Bil je član mednarodnih glasbenih žirij, med drugim dunajskega pevskega tekmovanja Belvedere. Prevedel je več opernih libretoev (Menotti, Weil, Ulmann, Poulenc, Walton) in redigiral partituro Kozinove opere Ekvinokcij ter napisal učbenik o dirigentski tehniki. Posveča se tudi muzikološkimi raziskavam, glasbeni publicistiki, svetovalnemu in mentorskemu delu.

Metka Sulič